

Súd: Okresný súd Bardejov  
Spisová značka: 4Csp/43/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8222201493  
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 06. 2023  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Barbara Fedurcová  
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8222201493.5

## ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Barbarou Fedurcovou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Bratislava, Mýtna 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés - advokát, sídlo AK Bratislava, Mýtna 48, proti žalovanému: I. O., L.: XX.XX.XXXX, J. T. XXX, o zaplatenie 591,79 Eur s príslušenstvom, takto

### rozhodol:

- I. Súd konanie v časti o zaplatenie sumy 71,29 Eur spolu s úrokom z omeškania zastavuje.
- II. Vo zvyšku súd žalobu zamietá.
- III. Súd žalovanému právo na náhradu trov konania nepriznáva.

### odôvodnenie:

1. Žalobca (pôvodne Všeobecná úverová banka a.s.) sa žalobou doručenu tunajšiemu súdu dňa 29.07.2022 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 591,79 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8% ročne od 21.06.2022 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzavrel dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej sa právny predchodca žalobcu zaviazal, poskytnúť žalovanému kreditnú kartu, ku ktorej viedol účet č. č. XXXXXXXX. Žalovanému bol poskytnutý úver za úrok 21,24% ročne. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec 450 Eur a bol povinný právnenmu predchodcovi žalobcu platiť mesačnú splátku 15 Eur. Žalovaný si svoje povinnosti zo zmluvy ani napriek viacerým výzvam, nesplnil. Právny predchodca žalobcu vystavil ku dňu 04.06.2022 nový výpis z bankovej knihy s konečným stavom ku dňu 31.05.2022 obsahujúci súhrn debetných položiek, a to istiny, poplatkov, sankčného úroku a štandardného úroku s prihliadnutím na vykonané úhrady žalovaného s konečným zostatkom 591,79 Eur.

3. Uznesením zo dňa 5. októbra 2022, č.k.: 4Csp/43/2022 - 73 súd pripustil zmenu subjektov na strane žalobcu tak, že do konania namiesto žalobcu vstúpila spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, Bratislava, IČO: 35 831 154. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňom 16.02.2023.

4. Žalobca na výzvu súdu oznámil, že žalovaný dňa 15.6.2012 vyplnil Žiadosť o aktiváciu Bankomatky Quatro. V zmysle Obchodných podmienok pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydávaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. platných a účinných v čase podpisu žiadosti, prijatím a schválením Žiadosti o aktiváciu Bankomatky Quatro zo strany banky došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s. Zo strany banky bola uvedená žiadosť schválená dňa 28.6.2012, o čom svedčí podpis

na uvedenej žiadosti. Kreditná karta je forma revolvingového úveru, t.j. automaticky obnovovaného úveru, ktorý je čerpaný používaním tejto karty. Žalovaný ako majiteľ karty môže, ale nemusí tento úver čerpať. Z kreditných a debetných transakcií žalovaného vyplývajú z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovaného jednoznačne vyplýva, že žalovaný vyplnením a podpísaním žiadosti súhlasil s opakovaným obnovením úverového limitu, keďže kreditnú kartu dlhodobo využíval v súlade s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer finance holding, a.s. (ďalej len „Obchodné podmienky“). Čo sa týka spôsobu akým právny predchodca žalobcu posudzoval schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tieto skutočnosti vyplývajú priamo z článku II Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, kde žalovaný vyplnil informácie týkajúce sa priemerného čistého mesačného príjmu, a rovnako tak bol povinný uviesť názov zamestnávateľa. Mal za to, že právny predchodca žalobcu riadne splnil podmienky upravené v § 7 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ku dňu vystavenia výpisu z kartového účtu mal žalovaný schválený úverový rámec vo výške 450 Eur so zmluvným úrokom vo výške 22.80 % ročne so štandardnou splátkou vo výške 15 Eur mesačne. Žalovaný začal čerpať úverový rámec od 9.7.2012 ako vyplýva z predloženého položkovitého výpisu z kartového účtu žalovaného v časti debetných transakcií. V súlade s čl. V bod 35 písm. a) Obchodných podmienok právny predchodca žalobcu listom zo dňa 2.8.2019 vyhlásil Okamžitú splatnosť celého dlžného zostatku z dôvodu porušenia platobnej disciplíny žalovaného spočívajúcej v opakovanom neplatení povinných splátok v stanovenej výške. Žalovaný sa dostal do omeškania so splátkou splatnou v mesiaci apríl 2019. V posudzovanej veci bol žalovanému našim právnym predchodcom poskytnutý osobitný typ spotrebiteľského úveru a to revolvingový úver. Revolvingový úver je typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu. Dlžník platí, pretože veriteľ mu stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na splatenie poskytnutých úverových prostriedkov a časť na odplatu. Z uvedeného dôvodu v priebehu trvania revolvingu nie je možné na počiatku zmluvného vzťahu určiť výšku RPMN, pretože sa úver čerpá podľa vôle dlžníka a následne veriteľom dopĺňa, čím sa tak menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Podporne odkázal na závery vyjadrené v rozhodnutí Krajského súdu v Prešove zo dňa 27.1.2011 pod sp.zn. 6Co/95/2010. S uvedenou skutočnosťou výslovne počíta aj zákon o spotrebiteľských úveroch v ust. § 3 ods. 6 z.č. 129/2010 Z.z., podľa ktorého pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty (§ 1 ods. 3) alebo, ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o

a) úverovým limite, ak je stanovený,

b) ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená,

c) postupe a spôsobe zániku alebo ukončenia zmluvy.

V predloženej zmluvnej dokumentácii, ktorej súčasťou boli aj Obchodné podmienky pre vydanie a používanie platobných kariet vydaných Všeobecnou úverovou bankou, a.s. v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. sa nachádza aj indikatívny výpočet RPMN podľa vzorca v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z. a jeho prílohy č. 2. o výške ročnej úrokovej sadzby 22.80% označenej vo výpise ako štandardná ročná úroková sadzba, ako aj výške schváleného úverového rámca 450 Eur a výške štandardnej mesačnej splátky 15 Eur bol žalovaný počas trvania úverového vzťahu každý mesiac oboznámený, a to vo forme mesačne zasielaných výpisov z kreditnej karty VÚB, a.s., ktoré sú súčasťou súdneho spisu. Žalovaný bol oboznámený s výškou štandardnej ročnej úrokovej sadzby aj prostredníctvom Cenníka VÚB, a.s. pre produkty vydané v spolupráci so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s. RPMN v zmluve nie je možné určiť z objektívnych dôvodov. Úver poskytnutý žalovaného vo forme revolvingu nie je bezúročný. Žalovaný začal čerpať úverový rámec od 9.7.2012 ako vyplýva z predložených položkovitých výpisov z kartového účtu žalovaného v časti debetných transakcií. Kreditná karta je forma bankového úveru, ktorý je čerpaný používaním karty. Rozsah čerpania žalovaného predstavujú nasledovné debetné transakcie (dátum transakcie, dátum zúčtovania, popis, suma v EUR): Plnenie žalovaného v prospech kartového účtu predstavuje sumu 1443,99 Eur, ktorá je podrobne rozpísaná vo výpisoch z kartového účtu žalovaného v časti kreditných transakcií s popisom transakcie „Úhrada“. Plnenie žalovaného v prospech kartového účtu bolo započítané v súlade s čl. V bod 26 Obchodných podmienok: „Klient určuje a súhlasí s tým, že Banka priradí platby k záväzkom Klienta v poradí predpísané úroky, Poplatky, istina a následne úroky, Poplatky, istina nad rámec Povinnej splátky.“ Kreditné operácie vykonané žalovaným (dátum transakcie, dátum zúčtovania, popis, suma v EUR). Čo sa týka uplatnenej sumy 591.79 Eur, tak táto predstavuje debetný stav na kartovom účte po zaúčtovaní transakcií, úrokov, poplatkov spojených so správou a používaním karty, vrátene kompenzácie poisťného plateného bankou v súvislosti s poistením. Posledný kalendárny deň v mesiaci je v zmysle obchodných

podmienok kartový účet zaťažený štandardnými úrokmi a sankčnými úrokmi, prípadne je v jeho prospech pripísaný úrok v dôsledku kreditného zostatku na kartovou účte. Žalovaná suma 591.79 Eur pozostáva z:

- istiny 316,94 Eur
- poplatkov 18,22 Eur
- štandardného úroku 203,56 Eur
- sankčného úroku 53,07 Eur

5. K pojmom štandardný a sankčný úrok žalobca uvádza, že tie sú špecifikované v Obchodných podmienkach v čl. I „Vymedzenie pojmov“, a to nasledovne: „Sankčná úroková sadzba je úroková sadzba používaná na výpočet výšky úrokov z omeškania stanovených podľa vykonávacieho predpisu, o ktorú sa zvyšuje štandardná úroková sadzba.“ Sankčná úroková sadzba teda predstavuje úrok z omeškania, ktorý sa stanovuje v zmysle nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. Určenie výšky sankčného úroku sa odvíja od prvého dňa omeškania s plnením peňažného dlhu. „Sankčná úroková sadzba je úroková sadzba, ktorou sa denne úročí pohľadávka po lehote splatnosti.“ „Štandardná úroková sadzba je úroková sadzba uvedená v Cenníku, zverejnená na internetovej stránke banky alebo inak oznámená v lehotách v súlade so zmluvou a platnými právnymi predpismi. Banka má právo stanoviť Štandardnú úverovú sadzbu pre jednotlivé druhy transakcií diferencovane.“ Štandardná úroková sadzba bola stanovená v zmysle zmluvy a cenníka vo výške 22.80 % ročne. V zmysle Obchodných podmienok: „V prípade, že klient do Dňa splatnosti neuhradí Povinnú splátku, Banka má právo: (a) úročiť pohľadávku po lehote splatnosti denne aj sankčnou úrokovou sadzbou, (b) účtovať administratívny poplatok za správu rizikovej pohľadávky v súlade s platným cenníkom, (c) neumožniť autorizáciu nových transakcií na všetkých kartových účtoch.“ Žalobca zobral žalobu v časti o zaplatenie istiny vo výške 71,29 Eur (poplatky a sankčný úrok) s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a navrhuje, aby súd konanie v tejto časti zastavil. Vo zvyšnej časti žalobcom uplatneného nároku trval naďalej. Z dôvodu čiastočného späťvzatia zároveň upravil petit žaloby a navrhol, aby súd žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 520,50 Eur, úrok z omeškania vo výške 8,00 % p.a. zo sumy 520,50 Eur od 21.6.2022 do zaplatenia, to všetko v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi náhradu trov konania a náhradu trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

6. Žalovanému boli žaloba, prílohy a procesné poučenie doručené dňa 31.01.2023, k týmto sa vyjadril podaním súdu doručeným dňa 15.02.2023. Uviedol, že spotrebiteľská zmluva je bez úrokov a bez poplatkov a žalobca nemá nárok na jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru, z dôvodu, že žalobca nebol dostatočne pozorný pri skúmaní našej sociálnej situácie a výška RPMN je nesprávne uvedená. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výška spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. V dokumentoch priložených žalobcom nevyplýva, aby ten zisťoval schopnosť žalovanému splácať úver. Toho času mal čistý príjem 900 Eur, pričom okrem hypotéky splácal spotrebiteľský úver a splátkovú kartu Quatro s nákupným limitom 30 000 Sk s mesačnou splátkou 1000 Sk (cca 30 Eur). Zároveň jeho výdavky boli približne 600 Eur, čo predstavovali inkaso 250 Eur, internet 13,80 Eur, a strava, benzín a bežné výdavky na deti a rodinu. Podľa uvedeného vyplýva, že žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou podľa §7 ods.1 citovaného zákona, čím nie je oprávnený vyžadovať jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Zároveň uviedol, že zo strany žalobcu k hrubému porušeniu povinnosti podľa § 7 ods.1 citovaného zákona. Podľa § 11 ods.2 citovaného zákona sa za hrubé porušenie povinnosti veriteľa podľa § 7 ods.1 považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. V uvedenom prípade je poskytnutý úver v súlade § 11 sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Po havárii v roku 2019, som bol dlhodobo PN, požiadal som o odklad mesačných splátok, po dobu 6 mesiacov. Žiadosti vyhovené nebolo. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedené, RPMN je 31,76%. V žiadosti o aktiváciu bankomatky Qatro zo znenia nie je jasné, akú odmenu do výpočtu RPMN žalobca započítal a či do výpočtu zarátal aj náklady spojené s poistnými schopnosťami splácať úver, alebo poplatky za nedodržanie splácania úveru. Podľa § 4 ods.1 z.č.129/2010 Z. z. je veriteľ alebo finančný agent povinný dostatočnom časovom predstihu pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytnúť spotrebiteľovi v súlade zmluvnými podmienkami ponúkanými veriteľom alebo požiadavkami spotrebiteľa informácie o g) celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, a o ročnej percentuálnej miere nákladov (RPMN). Znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, ktorom sa uvedú všetky

predpoklady použité na výpočet tejto RPMN, pri poskytovaní týchto informácií je veriteľ povinný zohľadniť (1) návrh podmienok poskytnutia spotrebiteľského úveru, ktoré veriteľovi oznámil spotrebiteľ vrátane dĺžky trvania zmluvy a celkovú výšku spotrebiteľského úveru s rôznymi poplatkami alebo úrokovými sadzbami na základe prílohy č. 2 zákona. Takéto informácie som však nedostal a takýto porovnateľný výpočet neobsahuje ani samotná zmluva predĺžená žalobcom ani príloha preto spochybňujem správnosť výpočtu RPMN predmetnej zmluvy a upozorňujem na možné konanie v rozpore s dobrými mravmi a zjavnú nekalú obchodnú prax žalobcu. Mal za to, že Intrum Slovakia s.r.o. nemá aktívnu právnu legitimáciu z dôvodu, že pôvodný žalobca nepodstupoval v súlade so zákonom na to, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky. Podľa § 92 ods. 8 prvá veta zákona č.483/2001 Z.z.0 bankách, ak napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky klient je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke, alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku podstúpiť písomnou zmluvou inej osobe a to aj osobe ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta ,týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidla pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu ako vyplýva z odkazu k ustanoveniu ,podľa §17 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z, práva vyplývajúce zmluvy o spotrebiteľskom úvere neprechádzajú a veriteľ ich nemôže previesť na tretiu osobu, to neplatí ak prechádza alebo postupuje pohľadávku zo všetkými právami s ňou spojenými a a/ ide o prevod alebo postúpenie z veriteľa oprávneného poskytovať spotrebiteľský úver podľa toho zákona alebo osobitného predpisu na veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a) banku, zahraničnú banku alebo pobočku zahraničnej banky ,a b/prechádza alebo postupuje sa pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru alebo pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti . uvedeného vyplýva, že banka môže postúpiť pohľadávku tretej osobe, ak sú splnené kumulatívne dve podmienky, a to, musí ísť o postúpenie poskytovateľa oprávneného na poskytovanie spotrebiteľského úveru podľa citovaného zákona a zároveň druhou podmienkou je, aby bola postupovaná pohľadávka po konečnom termíne splatnosti alebo aby sa pohľadávka stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti. Mal za to, že ani jedna z bodu 1/a bodu 2/ druhej podmienky na právoplatne postúpenie pohľadávky na Intrum Slovakia, s.r.o., nebola splnená. Zo zmluvy nevyplýva kedy ma nastáť konečná splatnosť úveru a nevyplýva to ani z priložených dokumentov. Bol názoru, že úver celý splatil a pohľadávku tvoria už len úroky a poplatky žalobcu. Na koľko zo zmluvy vyplýva, že je bezúročný a bez poplatkov. Navrhujem žalobu zamietnuť aj z toho dôvodu. Zaplatil sumu 1443,99 Eur.

7. Uznesením zo dňa 22.03.2023, č.k.: 4Csp/43/2022 - 97 bolo žalobcovi uložené, vyjadriť sa k vyjadreniu žalovaného v lehote 15 dní. Uznesenie bolo právnomu zástupcovi žalobcu doručené dňa 27.03.2023, vyjadrenie súdu doručil dňa 09.06.2023, po vyhlásení rozsudku vo veci.

8. S poukazom na § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého pojednávanie v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné nariadovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000,- Eur konajúci súd spor prerokoval bez nariadenia pojednávania, keď žalovaná pohľadávka uvedenú sumu nepresahovala a predložené listinné dôkazy súd považoval za postačujúce pre rozhodnutie vo veci.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro a zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX (čl. 8), žiadosťou o zvýšenie úverového rámca (čl. 11), výpisom z Quatro šikovnej karty (čl. 12), indikatívnym výpočtom RPMN (čl. 63), Predžalobnou upomienkou z 03.07.2019 (čl. 65), Oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru z 02.08.2019 (čl. 66), doručenkou z 08.07.2019 (čl. 67) a ostatným obsahom súdneho spisu.

10. Všeobecná úverová banka a.s. so žalovaným uzavrela dňa 28.06.2012 Zmluvu o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty Bankomatka Quatro a zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru. Na základe žiadosti zo dňa 11.05.2015 došlo k navýšeniu úveru s predschráveným úverovým rámcom 450 Eur, pri štandardnej mesačnej splátke 15 Eur, za štandardný úrok 21,24% ročne.

11. Listom zo dňa 02.08.2019 Všeobecná úverová banka a.s. vyhlásila okamžitú splatnosť úveru a vyzvala žalovaného na zaplatenie sumy 486,01 Eur.

12. Ku dňu 20.06.2022 banka vyhotovila výpis z pôžičkovej karty Quatro, podľa ktorého za obdobie od 09.10.2012 - 31.05.2022 žalovaný vykonal debetné transakcie v sume 2.035,78 Eur, kreditné v sume 1.443,99 Eur.

13. Žalobca podaním súdu doručeným dňa 03.10.2022 zoberal žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 71,29 Eur spolu s úrokom z omeškania.

14. Postupca z úverovej zmluvy bola banka, ktorá mala žalobcovi ako nebankovej spoločnosti zmluvou o postúpení pohľadávok z 16.08.2022 postúpiť pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy žalobcovi. Oznámením z 19.08.2022 Všeobecná úverová banka, a.s. oznámila žalovanému, že pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy postúpila na žalobcu.

15. Spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou (§ 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „C.s.p.“).

16. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

17. Zmluva o úvere patrí medzi tzv. absolútne obchody (§ 261 ods. 3 písm. d/ Obchodného zákonníka), avšak právny vzťah medzi stranami založený predmetnou zmluvou o spotrebiteľskom úvere bolo treba posudzovať i podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ktoré predstavujú základný právny rámec ochrany spotrebiteľa, popri ostatných zákonoch o ochrane spotrebiteľa (č. 634/1992 Zb., resp. č. 250/2007 Z.z.) a o spotrebiteľských úveroch (č. 258/2001 Z.z., resp. č. 129/2010 Z.z.).

18. Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

20. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,

b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,

c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,

d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,

e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,

f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,

g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,

h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,

j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,

k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,

l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosť niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,

m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,

n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,

o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,

p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,

r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,

s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,

t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,

u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,

v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie.

21. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

22. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

23. Podľa § 54 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

24. Podľa § 524 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

25. Podľa § 525 Občianskeho zákonníka postúpiť nemožno pohľadávku, ktorá zaniká najneskôr smrťou veriteľa alebo ktorej obsah by sa zmenou veriteľa zmenil. Postúpiť nemožno ani pohľadávku, pokiaľ nemôže byť postihnutá výkonom rozhodnutia. Nemožno postúpiť pohľadávku, ak by postúpenie odporovalo zákonu alebo dohode s dlžníkom.

26. Podľa § 526 Občianskeho zákonníka postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ

postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi. Ak postúpenie pohľadávky oznámi dlžníkovi postupca, nie je dlžník oprávnený sa dožadovať preukázania zmluvy o postúpení.

27. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu navýšenia spotrebiteľského úveru (ďalej „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

28. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

30. Podľa § 7 ods. 15 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

31. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch, vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5, b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

32. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je povinný v záujme odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vytvoriť a udržiavať systém posúdenia schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver a postupovať v súlade s týmto systémom a vytvoriť a udržiavať systém poskytovania spotrebiteľských úverov.

33. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

34. Podľa § 89 ods. 1 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, banka a pobočka zahraničnej banky pri vykonávaní bankových činností na území Slovenskej republiky uzatvárajú a vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe v súlade s právnym poriadkom Slovenskej republiky. Klient má právo na uzavretie zmluvy o obchode v slovenskom jazyku, ako aj na poskytovanie informácií od banky a pobočky zahraničnej banky, na predkladanie podaní banke a pobočke zahraničnej banky a na uskutočňovanie inej komunikácie s bankou a pobočkou zahraničnej banky v slovenskom jazyku;

týmto nie je dotknutá možnosť súbežného používania iných jazykov, ak to ustanovuje osobitný zákon alebo ak sa na tom banka alebo pobočka zahraničnej banky so svojim klientom písomne dohodnú, pričom klient má právo vybrať si rozhodujúci jazyk pre znenie zmluvy, ak osobitný zákon neustanovuje inak. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchylné od zákona alebo osobitného predpisu, ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť; takáto zmluva musí mať formu a podobu vyžadovanú zákonom alebo dohodou účastníkov, pričom banka a pobočka zahraničnej banky zodpovedá za jej preukázateľné vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu najneskôr pri uzavretí obchodu a za jej uchovávanie a ochranu podľa § 42 ods. 1.

35. Podľa § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

36. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“), žalobca môže vziať žalobu späť.

37. Podľa § 145 ods. 1 a 2 C.s.p., ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

38. Podľa § 146 ods. 1 C.s.p., súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

39. Žalobca nepopiera postavenie žalovaného v ich zmluvnom vzťahu so Všeobecnou úverovou bankou, a.s. ako spotrebiteľa, ani spotrebiteľský charakter úveru. Nemôžu preto byť pochybnosti o použití ustanovení Občianskeho zákonníka na posúdenie celej zmluvy, vrátane podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý i prechodu práv a povinností zo zmluvného vzťahu z pôvodného veriteľa na žalobcu. Citované ustanovenie § 524 ods. 1 Občianskeho zákonníka síce veriteľovi, ktorým v tomto prípade bola Všeobecná úverová banka, a.s., umožňuje svoju pohľadávku postúpiť na iného aj bez súhlasu dlžníka, v tomto prípade žalovaného, ale za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 525 Občianskeho zákonníka, teda nesmie odporovať dohode medzi stranami vzťahu ani zákonu.

40. Súd nezistil, že by postúpeniu pohľadávky Všeobecnou úverovou bankou, a.s. na žalobcu bránila dohoda, ktorá by bola uzavretá medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. a žalovaným.

41. Úver žalovanému bol poskytnutý bankou, ktorá úvery poskytuje na základe bankovej licencie. Vzhľadom na postavenie žalovaného ako spotrebiteľa bolo povinnosťou súdu zistiť, či obmedzenia pre postúpenie pohľadávky bankou na iný subjekt, navyše v tomto prípade na subjekt nebankový nepozná zákon o bankách (zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov) a či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky, ktorej úhrada je predmetom sporu (súd pritom poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 28.1.2009 sp. zn. 1Cdo 76/2007). V tejto súvislosti súd uvádza, že mal povinnosť vykonať aj ex offo súdnu kontrolu

zmluvy o úvere, či neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, a to napriek nečinnosti žalovaného, lebo pri spotrebiteľských zmluvných vzťahoch má súd dbať o to, aby nevedomosť spotrebiteľa nebola na jeho úkor a vyvažovať tak práva a povinnosti oboch strán (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. 6Cdo 1/2012).

42. Preskúmaním okolností veci podľa stavu do vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania dospel súd k záveru, že žalobca preukázal existenciu ním pripojených výziev Všeobecnej úverovej banky, a.s. žalovanému na úhradu omeškaných splátok, resp. celého dlhu z čerpaného úveru, ako aj existenciu vyhlásenej mimoriadnej splatnosti úveru i oznámenie o postúpení pohľadávky. Pre posúdenie dodržania lehoty 90 dní ustanovenej § 92 ods. 8 zákona o bankách pred postúpením bankovej pohľadávky súd skúmal, či žalovaný bol po písomnej výzve banky v omeškaní so splácaním pohľadávky dlhšie, resp. najmenej 90 dní a či takáto výzva bola žalovanému aspoň doručovaná. Právny predchodca žalobcu doručil žalovanému oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru dňa 08.07.2019 (čl. 67). Žalovaný poslednýkrát pred vyhlásením predčasnej splatnosti na úver zaplatil dňa 23.06.2019 (čl. 56). Bol teda po výzve od 03.07.2019 do postúpenia pohľadávky k 16.08.2022 v omeškaní viac ako 90 dní. Žalobca je tak v spore aktívne vecne legitimovaný.

43. Na základe dispozitívneho úkonu žalobcu uskutočneného pred pojednávaním súd nezisťoval súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby a konanie v časti o zaplatenie sumy 71,29 Eur s príslušenstvom, zastavil.

44. Následne sa súd zaoberal žalobným nárokom vo zvyšku uplatnenej istiny vo výške 520,50 Eur s príslušenstvom. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola dňa 28.06.2012 uzavretá zmluva o revolvingovom spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej poskytol právny predchodca žalobcu žalovanému úverový rámec, ktorý bol na základe žiadosti zo dňa 11.05.2015 navýšený, a z ktorého žalovaný čerpal celkom sumu 890 Eur (čl. 55). V prospech kartového účtu žalovaný plnil sumou 1.443,99 Eur.

45. V danom prípade súd právny vzťah medzi žalobcom, ktorý v dôsledku postúpenia pohľadávky v zmluvnom vzťahu nastúpil na miesto pôvodného žalobcu a žalovaným posúdil ako vzťah spotrebiteľský, keďže právny predchodca žalobcu vystupoval ako osoba konajúca v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti a žalovaný ako fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľská zmluva nie je samostatným typom zmluvy, ale možno ju označiť za druh zmluvy, pre ktorú najmä Občiansky zákonník, ale aj iné právne predpisy ustanovujú osobitné podmienky a určujú, aké náležitosti zmluva musí obsahovať a naopak, ktoré v nej nesmú byť. Na uvedený zmluvný vzťah bolo potrebné aplikovať ako ustanovenia Občianskeho zákonníka, tak aj zákon o spotrebiteľských úveroch, pričom zo strany súdu bolo potrebné posúdiť, či zmluva obsahuje zákonom vyžadované náležitosti.

46. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere stanovené § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa názoru súdu však žalobca v konaní nepreukázal postup svojho právneho predchodcu s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní schopnosti žalovaného splatiť predmetný úver. Žalobca žiadne dôkazy hodnoverne preukazujúce postup v súlade s § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch nepredložil ani na výzvu súdu (19.08.2022). Žalobca súd odkázal na článok II zmluvy, kde žalovaný vyplnil informácie týkajúce sa priemerného čistého mesačného príjmu.

47. Ako to vyplýva zo žiadosti o zvýšenie úverového rámca z 11.05.2015, žalovaný požiadal o zvýšenie úverového rámca na sumu 450 Eur pri novej štandardnej splátke 15 Eur. Podľa § 7 ods. 1 v znení účinnom ku dňu podania žiadosti o navýšenie úverového rámca, povinnosť posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver ťaží veriteľa pred každým uzavretím spotrebiteľskej zmluvy, ale aj pred každou zmenou zmluvy spočívajúcou v navýšení spotrebiteľského úveru. Nebolo medzi stranami sporné, že k navýšeniu, a teda zmene zmluvy o spotrebiteľskom úvere na základe žiadosti z 11.05.2015 došlo.

48. Z dokazovania nevyplýva, že by žalovaný pred jej zmenou predkladal právnemu predchodcovi žalobcu dôkazy preukazujúce jeho skutočný príjem a že by si právny predchodca žalobcu túto podstatnú informáciu preveroval. Žalobca nepreukázal, že by využil zákonom predpokladanú možnosť žiadať

dlužníka ako spotrebiteľa o poskytnutie úplných, presných a pravdivých údajov potrebných na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, tak ako táto povinnosť spotrebiteľa vyplýva z § 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ďalej nepreukázal, že by akýmkoľvek spôsobom skúmal výšku výdavkov žalovaného a osôb, s ktorými žil v spoločnej domácnosti a vplyv týchto výdavkov na posúdenie jej spôsobilosti splácať daný úver a hlavne nepreukázal posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver na základe údajov získaných z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa (§ 7 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch). Porušenie povinnosti pri posudzovaní tejto schopnosti spotrebiteľa prihlíadať na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver je dôvodom pre uplatnenie sankcií špecifikovaných v § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

49. Cieľom § 7 ods. 2 v spojitosti s § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch je dosiahnuť, aby dodávateľ vzal na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, tak i skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúcnosti. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7CoCsp 16/2021, rozsudok Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp 1/2022, tiež Okresného súdu Bardejov sp. zn. 7Csp 80/2020).

50. Význam skúmania bonity spotrebiteľov je zdôrazňovaný aj v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie, pričom súd musí ex offo preskúmať dodržanie povinnosti veriteľa v zmysle ust. § 7 ods. 1 (porov. rozsudky Súdneho dvora Európskej únie C-679/18, tiež C-449/13, C- 303/20). Z článku 8 ods. 1 smernice 2008/48 vyplýva, že pred uzavretím zmluvy o úvere je veriteľ povinný posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, pričom táto povinnosť môže prípadne zahŕňať nahliadnutie do príslušnej databázy. Cieľom tejto povinnosti je tiež posilniť zodpovednosť veriteľa a zabrániť poskytnutiu úveru nebonitným spotrebiteľom (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. decembra 2014, CA Consumer Finance, C-449/13, EU:C:2014:2464, bod 43; zo 6. júna 2019, Schyns C-58/18, EU:C:2019:467, bod 40, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 20). Taká povinnosť tým, že má chrániť spotrebiteľov pred rizikami nadmerného zadlženia a platobnej neschopnosti, má pre nich zásadný význam (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 6. júna 2019, Schyns, C-58/18, EU:C:2019:467, bod 41, a z 5. marca 2020, OPR-Finance, C-679/18, EU:C:2020:167, bod 21, ako aj citovanú judikatúru).

51. Podľa žiadosti o zvýšenie úverového rámca (čl. 9), žalovaný udelil banke súhlas, aby prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií (SRBI) i Nebankového registra klientskych informácií (NRKI)

zistila banka informácie o poskytnutých úveroch žalovaného, bonite a dôveryhodnosti žalovaného, ako i cestou Sociálnej poisťovne. Výsledky lustrácií žalobca súdu nepredložil.

52. Vo vzťahu k nevyhnutnosti skúmania výdavkov spotrebiteľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 2178/2018-77z 25.7.201 cit.: „Povinnosť posouzení úvěruschopnosti spotřebitele chrání nejen spotřebitele samého před negativními důsledky neschopnosti úvěr splácet, ale zprostředkovaně také společnost jako celek, neboť předchází negativním sociálním důsledkům předlužení a insolvence v podobě pádu spotřebitele a osob na něm závislých do veřejné sociální sítě, narušení rodinných a sociálních vztahů atd. V neposlední řadě chrání i pozici věřitelů samých, neboť odborné posouzení úvěruschopnosti spotřebitele při žádosti o další úvěr snižuje riziko věřitelů, kteří témuž spotřebiteli poskytli úvěry či jiné služby již dříve. Proto zákon, konkrétně zákon o spotřebitelském úvěru (jeho § 9 odst. 1) stanoví, že věřitel je povinen připsouzení úvěruschopnosti spotřebitele postupovat s odbornou péčí. Lze přisvědčit odvolacímu soudu, že věřitel nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně doloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků. Již gramatickým a logickým výkladem § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru lze dovodit, že dostatečnými nejsou míněny informace získané toliko od spotřebitele. Odborná péče předpokládá údaje, které dlužník věřiteli uvedl, ověřit, resp. objektivně podložit minimálně potvrzením zaměstnavatele dlužníka (srov. D., E. A. F., J.: Zákon o spotřebitelském úvěru a o změně některých zákonů č. 145/2010 Sb. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2011, s. 98-109, ISBN 9788074001185). Nepochybně klíčová je i povinnost věřitele využívat veřejně dostupné informace, jakými jsou například státem publikované údaje o životním a existenčním minimu podle zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, a o průměrných výdajích obyvatelstva (databáze Českého statistického úřadu), a tyto porovnávat se známými nebo od spotřebitele zjištěnými (ne pouze tvrzenými) informacemi o jeho příjmech a výdajích. To ostatně dovodil ve svém rozhodnutí ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. 1 As 30/2015, i Nejvyšší správní soud, jehož závěry použil na podporu své argumentace již odvolací soud v napadeném rozhodnutí. Závěr odvolacího soudu dovozující, že spokojila-li se žalobkyně s nedoloženým prohlášením žalovaného o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech a nahlédnutím do registru dlužníků, nedostála povinnosti věřitele ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o spotřebitelském úvěru, je správný.“

53. Žalobca podcenil skúmanie výdavkov žalovaného, ak sa obmedzil len na informácie, ktoré mu poskytol žalovaný vyplnením tlačiva/žiadosti. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti spotrebiteľa je kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, z ktorej bude schopný úver splácať. Z textu zákona o spotrebiteľských úveroch vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu so spotrebiteľom uzavrie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver a údajmi z príslušných databáz. Podľa názoru súdu všetky tieto skutočnosti vo svojom súhrne preukazujú porušenie povinnosti veriteľa posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Žalobca si nezískal, teda následne ani nevyhodnotil a ani neoveril informácie o bonite klienta, z ktorých by bol schopný zistiť objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii, a preto ani nezohľadnil výdavky žalovaného, aj keď mal objektívnu možnosť si ich pred poskytnutím úveru overiť. Tento záver je podporený aj rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/153/2019: „Je nutné konštatovať, že ustanovenie § 11 ods.2 zákona č. 129/2010 Z.z. súd v súlade s požiadavkou odbornej spôsobilosti veriteľa vykladá tak, že bonita dlžníka musí byť skúmaná cez zisťovanie jeho príjmov a výdavkov ako aj jeho lustráciou cez príslušné databázy. Nevykonanie jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti. Ako vyplýva z prejednávanej veci, overenie bonity dlžníka nebolo dostatočné. Postup žalobcu bol iba formálny a nezodpovedal odbornej starostlivosti. Žalobca nemal preukázaný príjem žalovaného hodnovernými dokladmi, napriek tomu mu poskytol úver. Žalobca sa nezaujímal, aké má žalovaný výdavky na živobytie a či mu teda zostáva dostatok finančných prostriedkov na splácanie úveru. V konaní žalobca nepreukázal splnenie si povinnosti uloženej mu ust. § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. Žalobca teda predloženými dôkazmi nepreukázal, že by konal s vynaložením odbornej starostlivosti pri posudzovaní schopnosti spotrebiteľa splácať úver. V tomto smere súd poukazuje na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie cit.: „Je však potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie tejto zásady by bolo porušené, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 smernice 2008/48 zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu jednak neposkytol informácie podľa článku 5 tejto smernice

a jednak neoveril jeho úverovú bonitu. Naopak účinné vykonanie práv priznaných smernicou 2008/48 zabezpečuje vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej je veriteľ v zásade povinný preukázať pred súdom správny výkon týchto predzmluvných povinností. Cieľom takéhoto pravidla je zaistiť, ako uvádza bod 21 tohto rozsudku, ochranu spotrebiteľa, bez neprimeraného poškodenia práva veriteľa na spravodlivý proces. Ako totiž uvádza v bode 35 svojich návrhov generálny advokát, obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovania dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia.“ (bod 27 a 28 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C-449/13).

54. Vzhľadom na vyššie uvedené, poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatku. Žalobca má tak právo na vrátenie toho, čo žalovaný za trvania úverového vzťahu čerpal, a to sumu 890 Eur. Ako to potvrdil sám žalobca, do podania žaloby žalovaný na úver zaplatil celkom sumu 1.443,99 Eur. Nakoľko zaplatil viac, ako bol povinný, súd žalobu zamietol.

55. Podľa § 255 odsek 1 C.s.p., súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa § 262 odsek 1 C.s.p., o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. Úspešným v konaní bol žalovaný, náhradu trov konania ale nežiadal, preto súd rozhodol, že mu náhradu trov konania nepriznáva. Navyše, vo veci podal jediné vyjadrenie, ktoré súdu doručil osobne, trovy spojené so zaslaním vyjadrenie cestou pošty mu nevznikli.

#### **Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.